

4, ԱՆԳ
ԻՍՏՍ
ԱԽԹՈ
ԻՄՇԻՆ

163. Խ Ո Տ. գլուղից արևմուտք. հին գերեզմանատան մեջ. ավերակ եկեղեցու մոտ մի տապանաքարի վրա. 4 տ.

ՀԱՆԳԻՍՏ ՍԽԽԹՈՒՄՇԻՆ

ԽՆՁՈՐԵՍԿ

Այս գլուղի մասին հին անդեկոթյունները շատ համառոտ են, Սա. Օրբելյանը գլուղի անունն է միայն հիշատակում Հարանդ գավառի ցուցակի մեջ և հարկի չափը՝ 10:

Խնձորեսկը մեկն է Ջանգեզուրի ալն նշանավոր գլուղերից, ուր հնում տների մեծ մասը ալրափոր է եղել—քրատակներ: Այժմ էլ նորաշեն տների կողքին մնացել են անհամար քրատակներ և մեկ երկու ժալափոր հասարակ եկեղեցի:

Գլուղում եղած համեմատաբար հին հուշարձանը «Անապատ» կոչվող եկեղեցին է, տեղավորված լեռնաբազուկի փոքրիկ հարթույթի վրա: Եկեղեցին կոչվել է ս. Հռիփսիմե. այժմ կիսավեր է, ըստ արձանագրության շինվել է 1663 թ.:

Դավիթ Բեկի մահվանից հետո, կարճ ժամանակով այստեղ ապրեց Մխիթար սպարապետը, պատսպարան ունենալով գլուղի կենտրոնում, ժալազլխին եղած փոքրիկ բերդը: Դավաճանարար սպանվելուց հետո թաղվեց Անապատի բակում, եկեղեցու հյուսիսային կողմում, ուր և մնում է նրա գերեզմանաքարը: Սպարապետի գերեզմանը փորփրված է, քարը շարժված, բայց իր տեղումն է:

Այստեղ է թաղված նաև Ջանգեզուրի վերջին մելիքներից՝ Բարխուդարը, որի գերեզմանը եկեղեցու հյուսիսային պատի տակն է: Մելիքի գերեզմանաքարը թեև ավելի մեծ է, բայց իր ձևով ու քանդակներով, նաև գրչության միտ նմանեցված է սպարապետի գերեզմանաքարին:

164. ԽՆՁՈՐԵՍԿ. ԱՆԱՊԱՏ. ս. Հռիփսիմեի եկեղեցու հյուսիսային մուտքի կամարակալ քարին. արտաքուստ. 5 տ.

Բ Ն Ժ Ժ Ե Ի Բ Ե Ի

Յ Ի Շ Ա Տ Ա Կ Ե Մ Բ Հ Ռ Կ Ս Կ

Ե Կ Ե Ղ Ե Յ Ի Ս Ե Ս Գ Ի Չ Ռ Ո Ր Դ Ի Բ Ի Բ Կ

Կ Ս Շ Ի Ն Ե Լ Տ Ո Ի Ի Մ Բ Ե Կ Ե Ղ Ե Յ Ի Ս Ի Հ Ա Լ Ա Կ Կ Դ

Ե Ա Ն Յ Ի Մ Ո Յ Յ Ի Շ Ե Յ Ե Բ Չ Ի Ս Ի Բ Մ

ԹՎ. : ՌՃԺ.: ԵԻ : Բ : ԷՐ |
ՅԻՇԱՏԱԿ Է ՄԲ ՀՌԻՓՍԻՄԱ,
ԵԿԵՂԵՑԻՍ. ԵՍ ԳԻՉՈՒ
ՈՐԴԻ ԹՈՒԹԱԿՍ ՇԻՆԵԼ,
ՏՈՒԻ ՄԲ ԵԿԵՂԵՑԻՍ Ի
ՀԱՂԱՂ, ԱՐԴԵԱՆՑ ԻՄՈՑ.
ՅԻՇԵՑԻՔ. ՉԻՍ Ի ԲՄ:

Լայտն. Դ. 34,
Հուսանկ. տախ. XVI, 55

165. ԽՆՁՈՐԵՍԿ. Մելիք Փարամազի տան դարբասի կամարակալ քարին. արտաքուստ. 3 տ.

Ի Վ Ա Ե Լ Ռ Մ Ն Մ Ե Լ Ի Բ

Ք Ա Ս Ռ Ռ Դ Մ Ե Լ Ի Բ Փ Ա Ր Մ
Ա Չ Ի Ն Բ Վ Ն Ռ Մ Չ Ե

Ի Վ Ա Ե Լ Ռ Մ Ն Մ Ե Լ Ի Բ | Ք Ա Ս Ռ Ի Ո Ր Դ Ի
Մ Ե Լ Ի Բ Փ Ա Ր Մ Ա Չ Ի Ն. Թ Վ Ի Ն : Ռ Մ Չ Ե:

168. ԽՆՁՈՐԵՍԿ. ԱՆԱՊԱՏ. բազի շյուսիսային և արևելյան մասում.
ՏԱՊԱՆԱԳՐԵՐ.

ԱՅԱՏԱՊԱՆՔԱՄԱՐԻՏԵՐԱՅԻ
ԳՐԻՔՈՐԻՆ. ԲԱՆԺՁ

ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ՔԱՍՔԱՐԻ ՈՐԴԻ ՏԵՐԱՅՈՒ |
ԳՐԻՔՈՐԻՆ. ԹՎ. : ՌՃԶ:

Բնադրում թվականի տասնավորն ու միավորը ետ ու առաջ են դրված, հնարավոր է
սակայն ՌՃԶ հալոց կարգալ:

ԱՅԱՏԱՊԱՆՏՐԲԱՍԵՂԻՆԲԱՆԺԿ
ՍԱՅԵՐԴԻՍՐԱԲՈՒՆՆԵՂԱՆԴՈՐՈՂԵԶԱՆԻ
ՄԻՆԲԵՐԱՆՆԱՍԵՂԱՍԻ

169. ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ՏՐ ԲԱՐՍԵԼԻՆ,
ՍԱՅ Է ՈՐԴԻ ՍՐԱԲԻՈՆԻՆ.
ՕՎ. ՀԱՆԴԻՊՈՂ ԳԵՐԵՂՍԱՆԻ
ՍԻՆ ԲԵՐԱՆ ՀԱՐՄԵՂ, ԱՍԻ
ԹՎ. : ՌՃԿ:

ԱՅՍԵՔՏԱՊԱՆՆ՝ ՅՕՍԵԲԻՆԻ ԿՈՂԱԿԻՅ
ՇՆԱՆԴԻՍԻՆ ԲԱՆԺՁԱՆՆ

170. ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ՀՕՍԵՓԻ
ԿՈՂԱԿԻՅ ՇՆԱՆԴԻՍԻՆ
ԹՎ. : ՌՃՀԱ:

ԱՅԱՏԱՊԱՆԻՍԱԽԱՆԻՆՈՐԴԻՆԱՐԱՆ
ԲԻՆՈՒՄԶԳԻՆՆ

171. ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ. ԻՍԱԽԱՆԻ
ՈՐԴԻ ՂԱՐԱՆ | ԹՎ. : ՌՃԶԳ. : ԻՆ:

ԱՅԱՏԱՊԱՆ
ՍԱՐՔԻՍԻ
ՈՐԴԻԲՂԱ
ԲԵԿԻՆԲԱՆ
ՃՂԵՆ

172. ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ | ՍԱՐՔԻՍԻ |
ՈՐԴԻ ԲՂԱՐԱՆԻՆ ԹՎ. : ՌՃԴԵ:

ԱՅՍԵ ՏԱՊԱՆ
ՈՅԱՆ ՎԱՊԵՏԻՆ
ԲԱՆԺՁ ՂԵ

173. ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ | ՈՀԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻՆ |
ԹՎ. : ՌՃԴԵ:

ԱՅՍԵՏԱՊԱՆԿՈՐԸՌ
ՈՐԴԻՍԱՐԳԻՍԻՆՈՐԵ
ՆՈՐԵԱԿ ԹԱՔԱՈՐ ԷՐ
ԲԱՆԺՁ ՂԱՆ

174. ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ԿՈՐՋՈՒ |
ՈՐԴԻ ՍԱՐԳԻՍԻՆ ՈՐ Է |
ՆՈՐԵԱԿ ԹԱՔԱՈՐ ԷՐ |
ԹՎ. : ՌՄՂԱ. : ԻՆ:

ԱՅՍԵՏԱՊԱՆ. ՏԻՆՅՅԻԼԱԼԻ
ՈՐԴԻ ՊԱՐՈՒՆԱԻԵՏԻՍԻՆԲԱՆԱՐԱ

175. ԱՅՍ Է ՏԱՊԱՆ ՏԻՂԱՅԻ
ԼԱԼԻ | ՈՐԴԻ ՊԱՐՈՒՆ
ԱԻԵՏԻՍԻՆ. ԹՎ. : ՌՄԺԱ: